

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо запровадження автоматизованої системи документообігу суду) (реєстр. № 4000а від 15 липня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо запровадження автоматизованої системи документообігу суду) (реєстр. №4000а від 15 липня 2016 року), поданий народний депутатом України Македоном Ю.М. та іншими (далі - Законопроект).

Згідно із пояснальною запискою метою Законопроекту є приведення у відповідність окремих положень Кодексу України про адміністративні правопорушення з нормами Конституції України, Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та іншими нормативно-правовими актами України, а також заповнення прогалин у відповідному регулюванні окремих зasad здійснення судочинства.

Для досягнення зазначеної вище мети, суб'єктом законодавчої ініціативи пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення новою статтею 277-3, якою пропонується закріпити на законодавчому рівні норму про автоматизовану систему документообігу суду в судах загальної юрисдикції при розгляді справ про адміністративні правопорушення.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Права і свободи людини і громадянина захищаються судом (частина перша статті 55 Конституції України).

Відповідно до статті 92 Конституції України визначено перелік питань, що мають регулюватися виключно законами України, зокрема, виключно законами України визначаються судоустрій, судочинство, статус суддів (пункт 14 частини першої).

Також стаття 129 Основного Закону України визначає, що судочинство провадиться суддею одноособово, колегією суддів чи судом присяжних, а законом можуть бути визначені також інші засади судочинства.

Відповідно до частини першої статті 129 Конституції України суддя здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права.

Конституційний Суд України у підпункті 4.1 пункту 4 мотивувальної частини Рішення від 1 грудня 2004 року № 19-рп/2004 (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) зазначив, що «незалежність суддів полягає передусім у їхній самостійності, непов'язаності при здійсненні правосуддя будь-якими обставинами та іншою, крім закону, волею».

Частинами третьою та четвертою статті 15 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що у судах функціонує Єдина судова інформаційна (автоматизована) система. Визначення судді або колегії суддів для розгляду конкретної справи здійснюється Єдиною судовою інформаційною (автоматизованою) системою у порядку, визначеному процесуальним законом.

З метою унеможливлення втручання в діяльність суддів, пов'язану з розглядом судових справ, на підставі вимог чинного законодавства та відповідно до Положення про автоматизовану систему документообігу суду (у редакції рішення Ради суддів України від 02 квітня 2015 року №25) у судах запроваджено автоматизований порядок розподілу справ між суддями за допомогою відповідних автоматизованих систем.

Проте, чинною редакцією Кодексу України про адміністративні правопорушення, відповідної норми про автоматизовану систему документообігу суду, не передбачено, у зв'язку із чим є необхідність усунення прогалин у адміністративно-деліктному законодавстві з позицій нормативно-правового регулювання автоматизованого розподілу справ у судах, передбаченого нормами спеціального порядку, що містяться у статті 15 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Водночас, вжиття заходів щодо усунення прогалин у законодавстві про адміністративні правопорушення щодо застосування автоматизованої системи документообігу суду відповідає положенням рекомендації CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, відповідно до якої «розподіл справ серед суддів суду має здійснюватися на основі об'єктивних попередньо встановлених критеріїв для забезпечення права на

незалежність та неупередженість суддів. На такий розподіл справ не повинні впливати сторони у справі чи інші особи, зацікавлені в результатах розгляду справи» (пункт 24).

На важливість введення автоматизованої системи розподілу справ як гарантії незалежності суддів свого часу зверталася увага у висновку Венеціанської комісії щодо законопроекту про судоустрій та законопроекту про статус суддів в Україні, ухваленому Венеціанською комісією на 70-ій Пленарній сесії (Венеція, 16-17 березня 2007 року) та Спільному висновку Венеціанської комісії та Дирекції з співпраці Генеральної дирекції з прав людини та правових питань Ради Європи щодо Закону про судоустрій і статус суддів, ухваленому Венеціанською комісією на 84-ій Пленарній сесії (Венеція, 15-16 жовтня 2010 року).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо запровадження автоматизованої системи документообігу суду) (реєстр. № 4000а від 15 липня 2016 року), поданий народний депутатом України Македоном Ю.М. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ